

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА
ІМЕНІ О.М. БЕКЕТОВА

СТАНДАРТ ВИЩОЇ ОСВІТИ

МЕНЕДЖМЕНТ І АДМІНІСТРУВАННЯ
(МЕНЕДЖМЕНТ)

ПРОГРАМА

навчальної нормативної дисципліни

підготовки бакалавр

галузі знань 0306 «Менеджмент і адміністрування»

напряму 6.030601 «Менеджмент»

(шифр дисципліни за ОПІ: ПП 1.2.2)

РОЗРОБЛЕНО: Харківський національний університет міського господарства
імені О.М. Бекетова,

КАФЕДРА Менеджменту та маркетингу в міському господарстві
(повне найменування кафедри)

РОЗРОБНИК: к.е.н., доц. Шевченко В.С.

ЗАВІДУВАЧ КАФЕДРИ (д.е.н., проф. Новікова М.М.)
(підпис) (ПІБ)

“29” серпня 2014р., протокол № 1

Схвалено випусковими кафедрами: МММГ, ТСЛ, УПМГіС, ТГГ

Завідувач випускової кафедри МММГ (проф. М.М. Новікова)
протокол №1 „29” серпня 2014р. (підпис) (прізвище та ініціали)

Завідувач випускової кафедри ТСЛ (проф. В.К. Доля)
протокол №1 „29” серпня 2014р. (підпис) (прізвище та ініціали)

Завідувач випускової кафедри ТГГ (проф. І. М. Писаревський)
протокол №1 „28” серпня 2014р. (підпис) (прізвище та ініціали)

Завідувач випускової кафедри УПМГіС (проф. І.В. Чумаченко)
протокол №2 „29” серпня 2014р. (підпис) (прізвище та ініціали)

Програма відповідає формі Програми навчальної дисципліни, що затверджена Наказом по
ХНУМГ ім. О.М. Бекетова від 24 лютого 2014 р. № 46-01

Методист НМВ (Методична комісія) “5” серпня 2014р.
(підпис) (ПІБ)

Обговорено та рекомендовано до затвердження Вченою радою факультету

Менеджменту

(повне найменування факультету за належністю напрямку / спеціальності)

Голова Вченої ради (д.е.н., проф. Писаревський І.М.) “30” 08 2014р.,
протокол № 2

Цей стандарт не може бути тиражований або відтворений будь-яким способом без письмової згоди ХНУМГ
ім. О. М. Бекетова

© ХНУМГ ім. О.М. Бекетова, 2014 рік

© Шевченко В.С., 2014 рік

ВСТУП

Програма вивчення нормативної навчальної дисципліни «Менеджмент і адміністрування (Менеджмент)» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалавра напряму 030601 «Менеджмент».

Предметом вивчення навчальної дисципліни є закономірності, принципи управління організацією в сучасних умовах

Міждисциплінарні зв'язки:

Вивчення цієї дисципліни безпосередньо спирається на:	На результати вивчення цієї дисципліни безпосередньо спираються:
Державне та регіональне управління	Менеджмент і адміністрування (Самоменеджмент)
Менеджмент і адміністрування (Теорія організації)	Менеджмент і адміністрування (Стратегічне управління)
Економічна теорія	Менеджмент і адміністрування (Адміністративний менеджмент)
Психологія	Менеджмент і адміністрування (Операційний менеджмент)

Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів (ЗМ):

ЗМ 1. Теоретичні основи менеджменту

ЗМ 2. Функції та процеси менеджменту

ЗМ 3. Лідерство, комунікації, контроль та ефективність управління

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни “Менеджмент і адміністрування (Менеджмент)” є формування у майбутніх менеджерів сучасного управлінського мислення та системи спеціальних знань у галузі менеджменту, формування розуміння концептуальних основ системного управління організаціями; набуття умінь аналізу внутрішнього та зовнішнього середовища, прийняття адекватних управлінських рішень

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни “ Менеджмент і адміністрування (Менеджмент)” є

- одержання теоретичних знань з основних питань менеджменту;
- набуття навичок застосування отриманих теоретичних знань на практиці .

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати :

- основні поняття і категорії менеджменту та управління;
- принципи та функції менеджменту;
- систему методів управління;
- зміст процесів та технології управління;
- основи планування, здійснення мотивування та контролювання;
- організацію взаємодії та повноважень;

- методи прийняття рішень у менеджменті;
- способи інформаційного забезпечення процесу управління;
- сутність керівництва та лідерства, стилів управління;
- особливості етики і відповідальності у менеджменті;
- ефективність управління.

вміти :

- з'ясувати причинно-наслідкові зв'язки в організаціях;
- аналізувати й узагальнювати матеріал у певній системі;
- порівнювати факти на основі здобутих з різних джерел знань;
- структурувати завдання відповідно до чисельності та кваліфікації виконавців.
- визначати послідовність робіт, розраховувати термін їх виконання;
- робити посильний внесок в гармонізацію людських відносин;
- налагоджувати ефективні комунікації у процесі управління;
- розробляти технології з прийняття та реалізації управлінських рішень;
- з урахуванням ділових та особистих рис добирати виконавців, розподіляти завдання;
- здійснювати делегування;
- визначати та оцінювати ефективність менеджменту.

мати компетентності:

- здатність працювати з інформацією, у тому числі в глобальних комп'ютерних мережах;
- вміння обґрунтовувати управлінські рішення та спроможність забезпечувати їх правомочність;
- здатність здійснювати комунікаційну діяльність;
- вміння працювати у колективі та команді;
- здатність працювати самостійно і автономно;
- здатність займати активну життєву позицію та розвивати лідерські якості;
- здатність виконувати професійну діяльність у відповідності до стандартів якості;
- здатність формувати нові ідеї (креативність);
- адміністрування процесу набору, відбору, розвитку та стимулювання (мотивації) персоналу.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 180 годин / 5 кредитів ECTS.
виконання курсової роботи з курсу 36 годин / 1 кредит ECTS.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

МОДУЛЬ 1. МЕНЕДЖМЕНТ І АДМІНІСТРУВАННЯ (МЕНЕДЖМЕНТ)

Змістовий модуль 1. Теоретичні основи менеджменту

Тема 1. Сутність, роль та методологічні основи менеджменту

Тема 2. Історія розвитку менеджменту

Тема 3. Закони, закономірності та принципи менеджменту

Змістовий модуль 2. Функції та процеси менеджменту

Тема 4. Функції та методи менеджменту

Тема 5. Процес управління

Тема 6. Планування як загальна функція менеджменту

Тема 7. Організування як загальна функція менеджменту

Тема 8. Мотивування як загальна функція менеджменту

Тема 9. Контролювання як загальна функція менеджменту

Тема 10. Регулювання як загальна функція менеджменту

Змістовий модуль 3. Лідерство, комунікації, контроль та ефективність управління

Тема 11. Інформація і комунікації в менеджменті

Тема 12. Керівництво та лідерство

Тема 13. Ефективність менеджменту

МОДУЛЬ 2. КУРСОВА РОБОТА «МЕНЕДЖМЕНТ»

Розділ 1. Теоретичний.

Розділ 2. Аналітичний.

Розділ 3. Практичний.

3. Рекомендована література

Базова

1. Гріфін Р. В., Основи менеджменту: Підручник. / Р. В. Гріфін, В. Яцура. – Львів : Бак, 2001. – 624 с.
2. Кузьмін О. Є. Основи менеджменту: підручник / О. Є. Кузьмін, О. Г. Мельник. – 2-е вид., випр., допов. – К.: Академвидав, 2007. – 464 с.
3. Кузьмін О. Є. Теоретичні та прикладні засади менеджменту: навч. посіб. / О. Є. Кузьмін, О. Г. Мельник. – 3-е вид., допов. і перероб. – Л. : Нац. Ун-т «Львів політехніка» (Ін фор.- видав. Центр «ІНТЕЛЕКТ+» Ін-ту післядипломної освіти); «Інтелект-захід», 2007. – 384 с.
4. Менеджмент: теорія і практика: навч. посіб. / А. А. Мазаракі, Г. Є. Мошок, Л. А. Гомба та ін. – К. : Атака, 2007. – 564 с.
5. Сердюк О. Д. Теорія та практика менеджменту. / О. Д. Сердюк. – К. : Професіонал, 2004. – 432 с.
6. Хміль Ф. І. Основи менеджменту. / Ф. І. Хміль. – К. : Академ-видав, 2003. – 608 с.

Допоміжна

1. Василенко В Теорія та практика розробки управлінських рішень: навч. посіб. / В. Василенко. – К. : ЦУЛ, 2002 – 420 с.
2. Виханский О. Менеджмент (3-е изд). / О. Виханский. – М. : Гардарики, 2002 – 528 с.
3. Завадський І. С. Менеджмент. / І. С. Завадський. – Т.2 – Вид.2. – К. : УФ/МБ, 2002. – 640 с.
4. Лафта Дж Менеджмент : учебник. / Дж. Лафта. – М. : Григорян А.Ф., 2002 – 264 с.

4. Форма підсумкового контролю успішності навчання: диференційований залік.

5. Засоби діагностики успішності навчання – поточні та підсумкові тестові завдання, індивідуальні завдання, виконання та захист курсової роботи.

АНОТАЦІЯ

Програма вивчення нормативної навчальної дисципліни «Менеджмент і адміністрування (Менеджмент)» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалавра напряму 030601 «Менеджмент»

Предметом вивчення навчальної дисципліни є закономірності, принципи управління організацією в сучасних умовах

Метою викладання навчальної дисципліни є формування у майбутніх менеджерів сучасного управлінського мислення та системи спеціальних знань у галузі менеджменту, формування розуміння концептуальних основ системного управління організаціями; набуття умінь аналізу внутрішнього та зовнішнього середовища, прийняття адекватних управлінських рішень

Програма навчальної дисципліни складається з таких **змістових модулів (ЗМ):**

ЗМ 1. Теоретичні основи менеджменту

ЗМ 2. Функції та процеси менеджменту

ЗМ 3. Лідерство, комунікації, контроль та ефективність управління

ABSTRACT (ANNOTATION)

The study program of regulatory discipline "Management and Administration (Management)" prepared in accordance with educational and vocational training program for bachelor direction 030601 "Management"

The object of study of the discipline are regularities, principles of organization management in modern conditions

The purpose of teaching of the discipline is to develop in the future managers of modern management thinking and systems expertise in management, forming an understanding of the conceptual foundations of systems management organizations , acquiring skills analysis of the internal and external environment , making adequate decisions

Discipline program consists of the following content modules (CM) :

CM 1. Theoretical Foundations of Management

CM 2. Functions and processes of management

CM 3. Leadership , communication, control , and management efficiency .

АННОТАЦИЯ

Программа изучения нормативной учебной дисциплины «Менеджмент и администрирование (Менеджмент)» составлена в соответствии с образовательно-профессиональной программой подготовки бакалавра направления 030601 «Менеджмент»

Предметом изучения учебной дисциплины являются закономерности, принципы управления организацией в современных условиях

Целью преподавания учебной дисциплины является формирование у будущих менеджеров современного управленческого мышления и системы специальных знаний в области менеджмента, формирование понимания концептуальных основ системного управления организациями; приобретения умений анализа внутренней и внешней среды, принятия адекватных управленческих решений

Программа учебной дисциплины состоит из следующих **содержательных модулей (СМ):**

СМ 1. Теоретические основы менеджмента

СМ 2. Функции и процессы менеджмента

СМ 3. Лидерство , коммуникации , контроль и эффективность управления.